

Meldal 23.03.2017

Høringsuttalelse – Ny reguleringsplan for Grønnøra Vest

Orkla fellesforvaltning vil i forbindelse med reguleringsplan for vestsiden av utløpet til Orkla komme med følgende innspill:

Orkla er et av Norges største og viktigste laksevasdrag. Elva var tidligere en god sjøørretelv med årlige fangster på flere tonn. Sjøørreten har vært fredet siste 8 år. Den anadrome strekningen er på 88 km og har totalt 420 rettighetshavere til fiske.

Elva har opp gjennom årene blitt kraftig påvirket av menneskelig aktivitet, noe som har gitt store negative konsekvenser for biologien og fiske i elva.

Først kom forurensing og forsuring fra gruvene på Løkken. Denne var så kraftig at nesten all laks ble utryddet i mellomkrigsåra med en bunn i fangsten i 1947 med 4 kg laks. Forurensingsproblemet fra Løkkengruvene er ennå langt fra under kontroll og vil sannsynligvis heller ikke bli det i overskuelig fremtid.

Fra slutten av 1950-åra ble Orklas fenomenale elvedelta gradvis ødelagt av oppfylling og utbygging. Elva ble rettet ut og forbygd med store moloer på 1970 tallet.

Dette har sannsynligvis gitt store negative konsekvenser spesielt for sjøørreten og ål, men også for utvandrende laksemolt og støinger som trenger elvas brakkvannshabitat til osmoseregulering, mattilgang og skjul. Colin Leving har beskrevet viktigheten av ett elvedelta i **"Ecology of Salmonids in Estuaries around the World - Adaptations, Habitats, and Conservation"**

På slutten av 1970 tallet startet en storstilt kraftutbygging med bygging av 5 kraftverk. Dette påvirket alt liv i elva. Spesielt Svorkmo kraftverk har hatt mange negative følger for fisken i vassdraget, både under opp- og nedvandring. Den naturlige vannføringen, temperaturendringer, både sommer og vinter og mangel på isleggingen om vinteren påvirker fisken negativt.

Alt i alt så har det vært mye menneskelig aktivitet som har påvirket Orklahabitatet negativt.

En bygging av havn strider mot vannforskriften §12, når miljømålene i §§4 - 6 ikke er nådd.

En slik utbygging bryter og med beskyttelsesregimet som Nasjonale lakseelver og fjorder har fått i igjennom St. prp. nr. 32, 2006-2007.

Rapporten "Regionhavn Grønnøra – konsekvensutredning anadrom fisk og ål" fra Trondheim havn påpeker at en utbygging i området vil få store negative konsekvenser for livet i elvedeltaet. I konsekvensutredningen fant man dessuten INGEN avbøtende tiltak for å bedre situasjonen for verken fugl eller fisk.

Orkla Fellesforvaltning krever derfor følgende:

En havnutbygging på vestsiden av utløpet til Orkla forkastes grunnet de store negative konsekvensene en ødeleggelse av siste rest av elvedeltaet vil gi både fisk og fugl.

Orkla Fellesforvaltning foreslår i stedet følgende:

- 1: Moloen på vestsiden fjernes fra ytterst i sjøen og til der dagens utfylling slutter ca. 350 - 400 meter. Dette for at vannet kan strømme fritt både ut og inn på grunnene mot Råbygd fjøra og at det med årene kanskje kan danne seg nye sandbanker og habitat for fisk og fugl.
- 2: Området ytterst på dagens fylling planeres ut slik at en får tilbakeført noe av området til sin naturlige tilstand.
- 3: Området omreguleres fra industri til natur og friluftsområde og fredes.

Vi har en plikt å ta vare på siste rest av Orkladeltaet for kommende generasjoner. Det er viktig å forsøke og rette opp de tidligere tiders synder som var gjort uten tanke på elva, biologien og miljøet.

Orkla er i dag viktig for mange, både som rekreasjon og næring!

La oss nå sørge for at den også blir det i fremtiden.

Vennlig hilsen
Orkla Fellesforvaltning

Rune Krogdahl (sign.)
Daglig leder

Arne Nielsen (sign.)
Styreleder